

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 1 października 2025 r.

Poz. 6834

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NP-III.4131.1.189.2025.6

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 26 września 2025 r.

Na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107, z późn. zm.)

orzekam

nieważność pkt 2 ppkt 1 lit. a) i d) oraz ppkt 2, pkt 8 załącznika nr 2 do uchwały nr XVI/138/25 Rady Powiatu Kościańskiego z dnia 27 sierpnia 2025 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych na terenie powiatu kościańskiego, których właścicielem lub zarządzającym jest Powiat Kościański, udostępnionych dla operatorów publicznego transportu zbiorowego i przewoźników drogowych oraz ustalenia warunków i zasad korzystania z tych obiektów - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 27 sierpnia 2025 r. Rada Powiatu Kościańskiego podjęła uchwałę nr XVI/138/25 w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych na terenie powiatu kościańskiego, których właścicielem lub zarządzającym jest Powiat Kościański, udostępnionych dla operatorów publicznego transportu zbiorowego i przewoźników drogowych oraz ustalenia warunków i zasad korzystania z tych obiektów, dalej jako: "uchwała". Wykaz określający przystanki komunikacyjne na terenie powiatu kościańskiego, stanowiące własność Powiatu Kościańskiego, udostępniane operatorom i przewoźnikom wykonującym przewozy osób w publicznym transporcie drogowym stanowi załącznik nr 1 do uchwały, dalej jako: "załącznik nr 1". Warunki i zasady korzystania z przystanków komunikacyjnych, o których mowa jest w załączniku nr 1 stanowi załącznik nr 2 do uchwały, dalej jako: "załącznik nr 2".

Uchwałę podjęto na podstawie: "art. 12 pkt 11, art. 40 ust. 1 i ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 107 ze zm.) oraz art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 285)".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 2 września 2025 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 15 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 285), dalej jako: "ustawa", organizowanie publicznego transportu zbiorowego polega w szczególności na określaniu przystanków komunikacyjnych i dworców, których właścicielem lub zarządzającym jest jednostka samorządu terytorialnego, udostępnionych dla operatorów i przewoźników oraz warunków i zasad korzystania z tych obiektów. Z brzmienia art. 15 ust. 2 ustawy wynika, że: "Określenie przystanków komunikacyjnych i dworców oraz warunków i zasad korzystania z tych obiektów następuje w drodze uchwały podjętej przez właściwy organ danej jednostki samorządu terytorialnego".

Kompetencja uchwałodawcza rady powiatu wynikająca z art. 15 ust. 2 ustawy ograniczona została zatem do określenia przystanków komunikacyjnych i dworców, których właścicielem lub zarządzającym jest

jednostka samorządu terytorialnego, oraz do określenia warunków i zasad korzystania z nich. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Rzeszowie w wyroku z 5 stycznia 2016 r., II SA/Rz 1434/15 (CBOSA) orzekł: "Określenie warunków w tym konkretnym przypadku oznacza wskazanie czynników, od których uzależnione jest korzystanie z przystanków (np. wymóg posiadania stosownej umowy). Z kolei określenie zasad oznacza wprowadzenie pewnego sposobu postępowania przez określone podmioty w danych okolicznościach. [...] wprowadzenie zasad to nic innego jak określenie adresatów norm i reguł postępowania w przypadku korzystania przez nich z udostępnionych przystanków" (por. także wyrok WSA w Łodzi z 30 listopada 2021 r., III SA/Łd 798/21; CBOSA).

Badana uchwała stanowi akt prawa miejscowego, co oznacza, że organ stanowiący powiatu musi ściśle dostosować podejmowane regulacje do zakresu upoważnienia ustawowego. Zasada praworządności wyrażona w art. 7 w związku z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.) wymaga, żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i nie przekraczała zakresu tego upoważnienia. Organ stanowiący powiatu jest zobowiązany zarówno do pełnej realizacji upoważnienia zawartego w delegacji ustawowej, jak i do ścisłego przestrzegania zakresu delegacji ustawowej. Zarówno brak pełnej realizacji delegacji ustawowej, jak i jej przekroczenie w uchwale podjętej przez radę powiatu stanowi istotne naruszenie prawa.

W pkt 2 załącznika nr 2 Rada Powiatu Kościańskiego postanowiła: "Zasady korzystania z przystanków 1) operator oraz przewoźnik korzystający z przystanków obowiązany jest do: a) wywieszania na przystankach zatwierdzonych, aktualnych rozkładów jazdy ze swoim logo oraz dbania o czytelność tych informacji, b) korzystania z przystanków wyłącznie w celu umożliwienia pasażerom wejścia i wyjścia z pojazdu, c) wykonywanie przewozów według uzgodnionych rozkładów jazdy, d) uzgadnianie ze Starostą miejsca i sposobu rozmieszczania rozkładów jazdy na przystankach, e) nie wykorzystywania przystanków jako miejsc postojowych, f) niezwłoczne informowanie ZDP w Kościanie o zmianie rozkładu jazdy bądź tras, g) korzystania z przystanków komunikacji w sposób umożliwiający innym przedsiębiorcom korzystanie z nich na równych prawach; 2) operator i przewoźnik ma obowiązek podać do publicznej wiadomości rozkład jazdy poprzez zawieszenie stosownej informacji na przystankach komunikacyjnych zgodnie z ustawą Prawo Przewozowe z dnia 15 listopada 1984 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 1262); 3) przewoźnik, który uzyskał zgodę na korzystanie z przystanków nie jest zwolniony od obowiązków ciążących na nim z mocy odrębnych przepisów".

W ocenie organu nadzoru regulacja pkt 2 w zakresie ppkt 1 lit. a) i d) oraz ppkt 2 załącznika nr 2 do uchwały wykracza poza zakres upoważnienia określonego w art. 15 ust. 2 ustawy. Wskazane przepisy nie dotyczą ani warunków, ani zasad korzystania z przystanków komunikacyjnych, lecz odnoszą się do kwestii związanych z rozkładami jazdy, które unormowane zostały w przepisach prawa powszechnie obowiązującego wyższego rzędu.

Treść rozkładów jazdy, tryb ich zatwierdzania, sposób i terminy ogłaszania oraz aktualizacji rozkładów jazdy, a także warunki ponoszenia kosztów związanych z zamieszczaniem informacji dotyczących rozkładów jazdy oraz podawaniem rozkładów jazdy do publicznej wiadomości określa rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 10 kwietnia 2012 r. w sprawie rozkładów jazdy (Dz. U. z 2018 r. poz. 202), dalej jako: "rozporządzenie".

Zgodnie z § 11 ust. 1 rozporządzenia: "Przewoźnik wykonujący regularny przewóz osób podaje rozkład jazdy do publicznej wiadomości w szczególności poprzez: 1) zamieszczenie na swojej stronie internetowej, o ile taką posiada; 2) przekazanie rozkładu jazdy organizatorowi publicznego transportu zbiorowego, na którego obszarze przewoźnik wykonuje przewozy, celem podania do publicznej wiadomości informacji niezbędnych do administrowania systemem informacji dla pasażera; 3) przekazanie rozkładu jazdy oraz informacji dotyczącej rozkładu jazdy właścicielowi albo zarządzającemu przystankiem komunikacyjnym lub dworcem, celem zamieszczenia informacji dotyczącej rozkładu jazdy na danym obiekcie – w transporcie drogowym [...]". Dodatkowo w § 11 ust. 3 rozporządzenia określono sposób wykonania obowiązku podawania rozkładu jazdy do publicznej wiadomości w transporcie drogowym. Zgodnie z pkt 2 tego przepisu, przekazanie rozkładu jazdy organizatorowi publicznego transportu zbiorowego celem podania do publicznej wiadomości informacji niezbędnych do administrowania systemem informacji dla pasażera, a także rozkładu jazdy oraz informacji dotyczącej rozkładu jazdy właścicielowi albo zarządzającemu przystankiem komunikacyjnym lub dworcem, celem zamieszczenia informacji dotyczącej rozkładu jazdy na danym obiekcie, następuje poprzez przekazanie kopii zatwierdzonego rozkładu jazdy w postaci pliku w formacie PDF oraz w wersji elektronicznej umożliwiającej edycję tekstu.

Z powołanych przepisów rozporządzenia wyraźnie wynika, że w transporcie drogowym to właściciel albo zarządzający przystankiem komunikacyjnym (tu: Powiat Kościański) zamieszcza informację dotyczącą rozkładu jazdy na danym obiekcie, natomiast przewoźnik w celu realizacji tego zadania zobowiązany jest jedynie do przekazania kopii zatwierdzonego rozkładu jazdy w postaci pliku w formacie PDF oraz w wersji elektronicznej umożliwiającej edycję tekstu. Skoro omawianą materię dotyczącą rozkładów jazdy uregulowano w przepisach rozporządzenia, to – w ocenie organu nadzoru – wyłączona została w tym zakresie kompetencja prawotwórcza rady powiatu. W szczególności za niedopuszczalne należy uznać sytuacje, w których akt prawa miejscowego prowadzi w istocie do modyfikacji norm ustanowionych w rozporządzeniu, jak ma to miejsce w rozpoznawanej sprawie. Nałożenie przez radę, w pkt 2 ppkt 1 lit. a) i d) oraz ppkt 2 załącznika nr 2 do uchwały, obowiązku umieszczania przez operatora bądź przewoźnika na przystankach rozkładu jazdy we własnym zakresie oraz uzgadniania ze Starostą miejsca i sposobu jego rozmieszczenia na przystankach pozostaje w oczywistej kolizji z unormowaniami § 11 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 2 rozporządzenia, a ponadto pozostaje w istotnej sprzeczności z przepisem kompetencyjnym, tj. art. 15 ust. 2 ustawy. Okoliczność ta stanowi wystarczającą podstawę do stwierdzenia nieważności zakwestionowanych regulacji.

W pkt 8 załącznika nr 2 do uchwały rada przyjęła: "W przypadkach koniecznych wynikających z czasowego zamknięcia lub zmiany organizacji ruchu w ciągu drogi (np. remont przebudowa drogi, wykorzystanie dróg w sposób szczególny) korzystanie z przystanków może zostać ograniczone (czasowa likwidacja przystanku lub zamiana jego lokalizacji)".

W ocenie organu nadzoru, powyższa regulacja została przyjęta z przekroczeniem upoważnienia ustawowego z art. 15 ust. 2 ustawy, albowiem reguluje materię, która należy do sfery wykonawczej i nie mieści się w zakresie pojęcia "zasad i warunków korzystania z przystanków". Jak wyżej wskazano, ustawodawca, kształtując upoważnienie rady do podjęcia przedmiotowej uchwały wskazał, które kwestie pozostawił do uregulowania organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego. W związku z tym, nie jest uzasadnione umieszczanie w uchwale dotyczącej warunków i zasad korzystania z przystanków postanowień, które nie dotyczą faktycznego korzystania z przystanków, takich jak materia uregulowana w kwestionowanym przepisie. Wobec powyższego należało stwierdzić nieważność pkt 8 załącznika nr 2 do uchwały.

W tym stanie rzeczy, orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

wz. Wojewody Wielkopolskiego
(-) Karolina Fabiś-Szulc
I Wicewojewoda Wielkopolski
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Powiatu Kościańskiego

Zarząd Powiatu Kościańskiego